

Dato:
12. marts 2021

Forebyggelse af smittespredning på samværs-, aktivitets- og beskæftigelsestilbud under COVID-19

Denne vejledning er til medarbejdere på samværs-, aktivitets- og beskæftigelsestilbud og præsenterer forskellige metoder og anbefalinger til forebyggelse af smittespredning.

Vigtige elementer til forebyggelse af smittespredning er at:

- 1) holde afstand på minimum 2 meter til brugerne
- 2) vaske eller afspritte hænder ofte, fx når brugerne kommer og går fra stedet, inden måltider og andre aktiviteter
- 3) rengøre kontaktpunkter som fx håndtag
- 4) undgå at personale eller brugere mødet op med symptomer
- 5) minimere antallet af mennesker der samles, og hvor tit de mødes
- 6) hoste i ærmet
- 7) lufte hyppigt ud.

Medarbejdere skal anvende værnemidler, dvs. mundbind eller visir, hvis ledelsen vurderer, at der er brugere i risikogruppen. Personale og brugere kan også anvende værnemidler, hvis en bruger giver udtryk for at være utryk i forhold til smitte.

Tilrettelæggelse af aktiviteter

Det anbefales at lade brugere i øget risiko for et alvorligt forløb ved smitte med COVID-19 mødes i mindre grupper, afhængig af det enkelte tilbuds fysiske rammer. For at mindske risikoen for smitte på samværs-, aktivitets- og beskæftigelsestilbud kan tilbuddet derudover overveje at opdele brugerne fra de forskellige bosteder i mindre grupper, så grupperne på dagtilbuddet holdes adskilt fra hinanden, og at brugerne dermed alene er sammen med beboere fra samme bosted. Der kan være behov for at samarbejde med andre tilbud, som brugeren benytter, for at sikre at direkte omsorg varetages af bestemte medarbejdere, eller at en risikobetonet adfærd håndteres ensartet.

Tilbuddet kan også tilrettelægge aktiviteterne udendørs og bruge nærområdet hertil. Både ved indendørs og udendørs aktiviteter er det vigtigt at planlægge god afstand. Der kan også anvendes visuelle markeringer til at vise brugerne, hvor meget to meters afstand er. Social stories og andre pædagogiske tilgange kan bruges til at indlære en ny adfærd hos brugerne.

Ved måltider anbefales det at planlægge med alternative løsninger til buffet, så brugerne mindst muligt krydser hinanden eller bruger det samme serveringsbestik. Pædagogiske måltider, hvor mange tilbereder og spiser maden sammen med brugerne, frarådes, hvis man ikke kan følge sundhedsmyndighedernes anbefalinger til hygiejne og afstand, eller hvor brugerne er i øget risiko for et alvorligt forløb ved smitte med COVID-19. Det anbefales i stedet at lave madpakker, som indtages i små grupper eller portionsanretninger, som medarbejderne kan hente til brugerne.

Ved bekymring for smitterisiko

Medarbejderne kan vejlede brugere, der ikke er smittet med COVID-19 om, at de på grund af smitterisiko frivilligt kan undlade at benytte sig af deres eventuelle samværs-, aktivitets- og beskæftigelsestilbud.

Medarbejdere kan også bede den pågældende kommune om at lave en konkret vurdering, hvis der er brugere af tilbuddet, der giver særlig anledning til bekymring for smitterisiko. I sådanne tilfælde anbefales det, efter en individuel vurdering, at aftale at de pågældende har mindre fremmøde eller bliver hjemme indtil forholdene taler for, at tilbuddet kan benyttes fuldt ud. Det kan eventuelt tilrettelægges, at brugeren får en tilrettelagt og støttet aktivitet i eget hjem, idet samværs-, aktivitets- og beskæftigelsestilbud oftest er af væsentlig betydning for brugerens trivsel og øvrige sundhed.

Når en bruger bliver smittet

Hvis en bruger på et samværs-, aktivitets- og beskæftigelsestilbud er smittet med COVID-19, eller der er mistanke om det, kan medarbejderne med en socialpædagogisk tilgang vejlede brugerne om sundhedsmyndighedernes retningslinjer om isolation og test, og derved forsøge at få brugeren til frivilligt at gå i isolation. I den forbindelse er det også muligt at inddrage brugerens eventuelle værge eller pårørende.

Hvis en bruger ikke vil gå i selvisolation, eksempelvis fordi den pågældende har en kognitiv funktionsnedsættelse og ikke forstår, hvorfor det er vigtigt, kan det sociale tilbud kontakte Styrelsen for Patientsikkerhed. De vil så undersøge, om der er tale om et særligt tilfælde, der gør, at man kan anvende epidemilovens tvangsbestemmelser. Styrelsen kan blandt andet træffe afgørelse om, at en bruger kan isoleres med tvang.

Når et tilbud ikke kan overholde sundhedsmyndighedernes anbefalinger

Hvis et tilbud ikke kan leve op til sundhedsmyndighedernes anbefalinger og forebygge smitte, og i stedet må skalere ned på tilbuddet eller helt lukke, er det kommunens ansvar at finde alternative tilbud til brugerne. Kommunen skal lave en konkret og individuel vurdering af, om der alternativt kan være behov for eksempelvis midlertidig socialpædagogisk bistand til brugeren i eget hjem eller afløsning til en pårørende, der yder hjælp til brugeren i de timer, brugeren ellers ville være i samværs-, aktivitets- og beskæftigelsestilbuddet.

Har du spørgsmål?

- **Socialstyrelsens hotline: 72 42 40 00**
VISO i Socialstyrelsen har en hotline, hvor man kan få svar på socialfaglige spørgsmål i forhold til COVID-19. Hotlinen vil kunne bidrage med rådgivning i forhold til den pædagogiske håndtering af situationen og tilgang til brugerne.
- **Styrelsen for Patientsikkerhed: 70 20 02 66**
Styrelsen for Patientsikkerhed rådgiver myndigheder og ledere på sundheds-, ældre- og socialområdet.